

SCHAKTNINGSÖVERVAKNING VID BEHM- BRON OCH BEHMBROGATAN I NYKÖPING

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom
fornlämning Nyköping 231:1/L1984:6709, fastigheterna Väster 1:1 och Öster 1:1,
Nyköpings kommun och socken, Södermanlands län

AGNETA FLOOD

Rapporter från Arkeologikonsult 2019:3226

ARKEOLOGIKONSULT
Optimusvägen 14
194 34 Upplands Väsby
Tel: 08-590 840 41

www.arkeologikonsult.se

OMSLAGSBILD: Schaktet för den nya avloppsledningen är upptaget, det äldre cementröret syns blottlagt.
Foto från öst.

ALLMÄNT KARTMATERIAL:

Fastighetskartan: © Lantmäteriet Dnr: 50007066_140003
Terrängkartan, samt GSD-Översiktskartan: Lantmäteriet (CC0)

© Arkeologikonsult 2019

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Villkor finns tillgänglig på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

SCHAKTNINGSÖVERVAKNING VID BEHM- BRON OCH BEHMBROGATAN I NYKÖPING

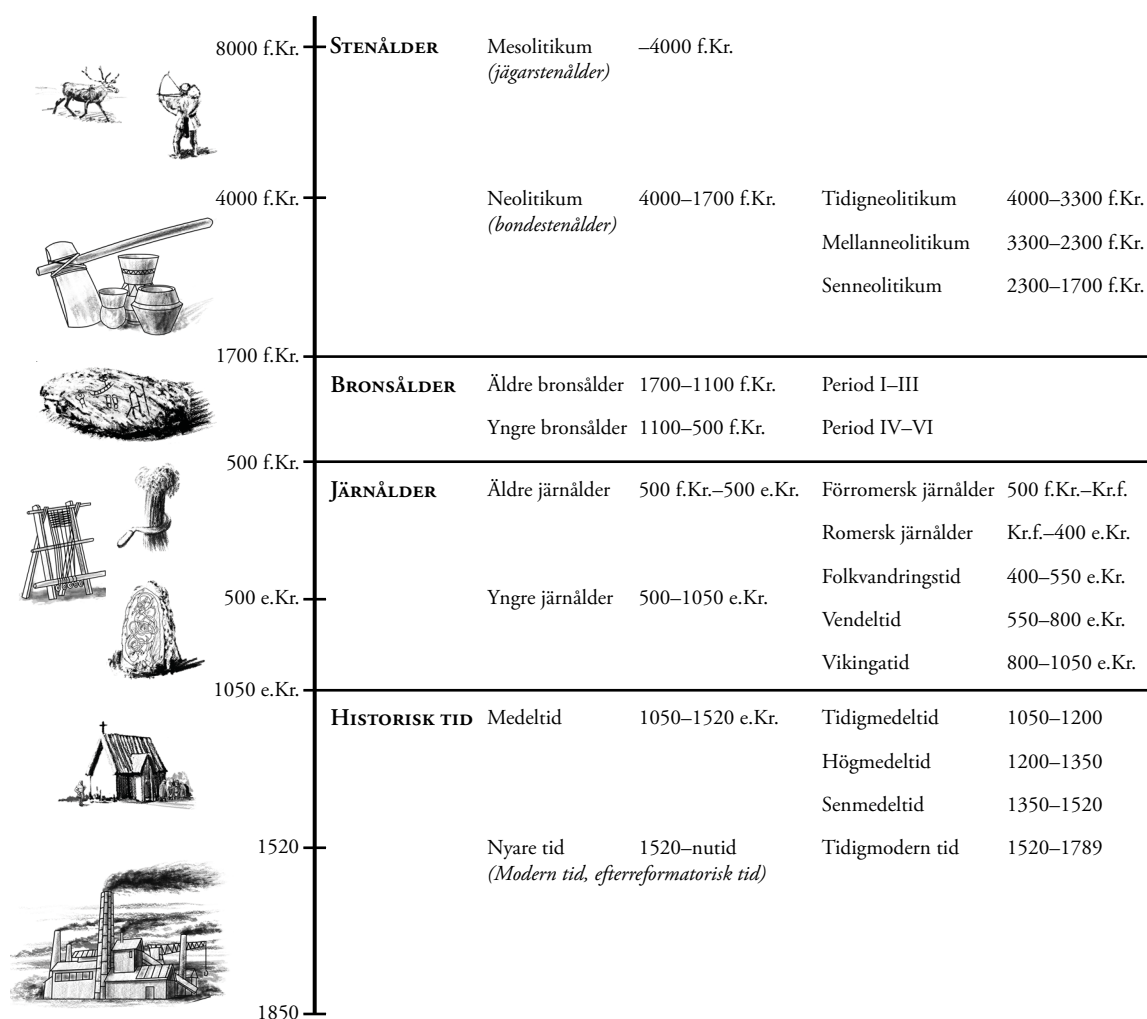
Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom
fornlämning Nyköping 231:1/L1984:6709, fastigheterna Väster 1:1 och Öster 1:1,
Nyköpings kommun och socken, Södermanlands län

AGNETA FLOOD

Rapporter från Arkeologikonsult 2019:3226

ARKEOLOGISK PERIODINDELNING

ANTIKVARISK BEDÖMNING

Antikvarisk bedömning anger hur man enligt kulturmiljölagen (1988:950), och till viss del även skogsvårdslagen (1979:429), bedömt lämningen och dess eventuella lagskydd vid registreringstillfället. Den slutgiltiga bedömningen görs alltid av Länsstyrelsen.

Fornlämning är en lämning som omfattas av skydd enligt kulturmiljölagen. För att en lämning ska kunna bedömas som fornlämning krävs att den tillkommit före 1850, är en lämning efter människors verksamhet under forna tider, som har tillkommit genom äldre tiders bruk och som är varaktigt övergiven. Det är förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning.

Möjlig fornlämning innebär att man vid registreringstillfället inte kunnat ta ställning till om lämningen är en fornlämning

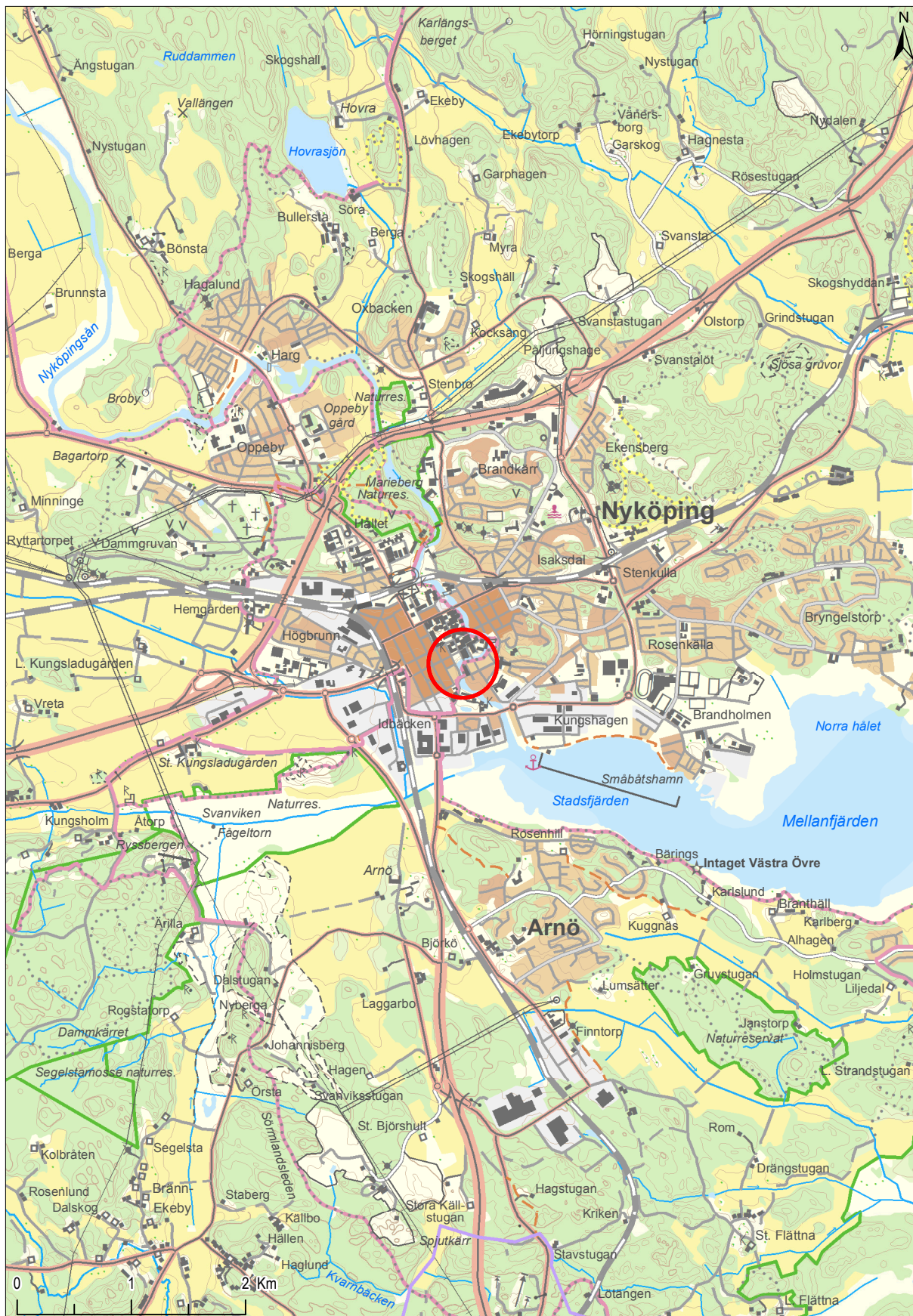
eller inte. Lämningen måste vara bekräftad i fält. Möjlig fornlämning kan även anges för en lämning som har undersökts i samband med en arkeologisk undersökning, men där man inte fastställt lämningens utbredning.

Övrig kulturhistorisk lämning används för kulturhistoriska lämningar som har tillkommit efter 1850, men som ändå anses ha ett antikvariskt värde. Bedömningen används även för vissa lämningar som inte uppvisar fysiska spår, t.ex. fyndplats eller plats med tradition.

Ingen antikvarisk bedömning används för lämningar som blivit helt borttagna genom en arkeologisk undersökning eller förstörda. Inget skydd enligt kulturmiljölagen kvarstår. Lämningar som endast är kända via kartmaterial, skriftlig eller muntlig källa och inte har kunnat återfinnas i fält kan inte heller ha en antikvarisk bedömning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING.....	7
INLEDNING	8
BAKGRUND OCH TIDIGARE UNDERSÖKNINGAR.....	10
UTFÖRANDE.....	12
Analyser	12
RESULTAT	14
Schakt 1000 (avloppsledning).....	14
Schakt 1010 (strax väster om Behmbron)	15
Schakt 3000 (söder om Nyköpingsån).....	16
AVSLUTANDE KOMMENTARER	18
REFERENSER	19
ADMINISTRATIVA UPPGIFTER.....	20
BILAGOR	21
Bilaga 1. Schakt- och anläggningstabell.....	21
Bilaga 2. Fyndtabell	22
Bilaga 3. Osteologi.....	22

Figur 1. Platsen för den arkeologiska undersökningen markerad på Terrängkartan. Skala 1:50 000.

SAMMANFATTNING

Arkeologikonsult har utfört en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom fornlämningen Nyköping 231:1 (L1984:6709), fastigheten Väster 1:1 i Nyköping stad och kommun, Södermanlands län (figur 1). Arbetet utfördes med anledning av att Nyköpings kommun genom Nyköping Vatten renoverar en befintlig avloppsledning. Det berörda avsnittet som behövde bytas ut ligger vid strandpromenaden utmed Nyköpingsåns norra del. Markarbetet utfördes av Thunman Entreprenad AB.

Det berörda området för schaktningsövervakningen ligger strax sydost om fastigheterna Åkroken 3 och Åkroken 4, där omfattande arkeologiska undersökningar genomfördes under 2010 respektive 2011.

Schaktet för den nya avloppsledningen (schakt 1000) var 64 meter långt, mellan 1,4–1,8 meter brett och 1,5 meter djupt (figur 2). Till ärendet, inom ytan vid strandpromenaden, tillkom också ett mindre grundare

schakt (schakt 1010) som var 2,3 x 2 meter stort och 0,9 meter djupt. Ytterligare ett mindre schakt kompletterades ärendet (schakt 3000) strax söder om Behmbron och Nyköpingsån inom fastighet Öster 1:1. Schaktet var 2 x 1,6 meter stort och 1,7 meter djupt.

Större delen av markingreppet kom att grävas genom en befintlig störning som utgjordes av en äldre nedgrävning för avloppsledningen (schakt 1000). Mot botten av detta schakt konstaterades bevarade raseringslager och utfyllnadslager från 1900-tal.

I schakt 3000, som också till största del grävdes genom en äldre nedgrävning till en vattenledning, konstaterades raseringslager med framförallt tegel och murbruk (figur 3). Under detta lager påträffades omrörda skelettdelar av människa. Sannolikt härrör dessa kvarlevor från söndergrävda gravar tillhörande Franciskaner konventets kyrka som tidigare stått på platsen, och som uppfördes under 1280-talet.

Figur 2. Schakt 1000, arbetet pågår med att frilägga avloppsledningen vid Behmbron. Foto från väster.

Figur 3. Schakt 3000 med frilagd vattenventil på 1,7 meters djup, raseringslager med tegel till höger i bilden. Foto från väster.

INLEDNING

Arkeologikonsult har på uppdrag av Länsstyrelsen i Södermanlands län (Lst dnr 431-6579-2018), uppdragsnummer 201800977, genomfört en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom fornlämning Nyköping 231:1 (L1984:6709) inom fastigheterna Väster 1:1 och Öster 1:1 i Nyköpings kommun (figur 4). Arbetet utfördes med anledning av att Nyköpings kommun genom Nyköping Vatten renoverade en befintlig avloppsledning. Det berörda avsnittet som behövde bytas ut ligger vid strandpromenaden utmed Nyköpingsåns norra del. Markarbetet utfördes av Thunman Entreprenad AB.

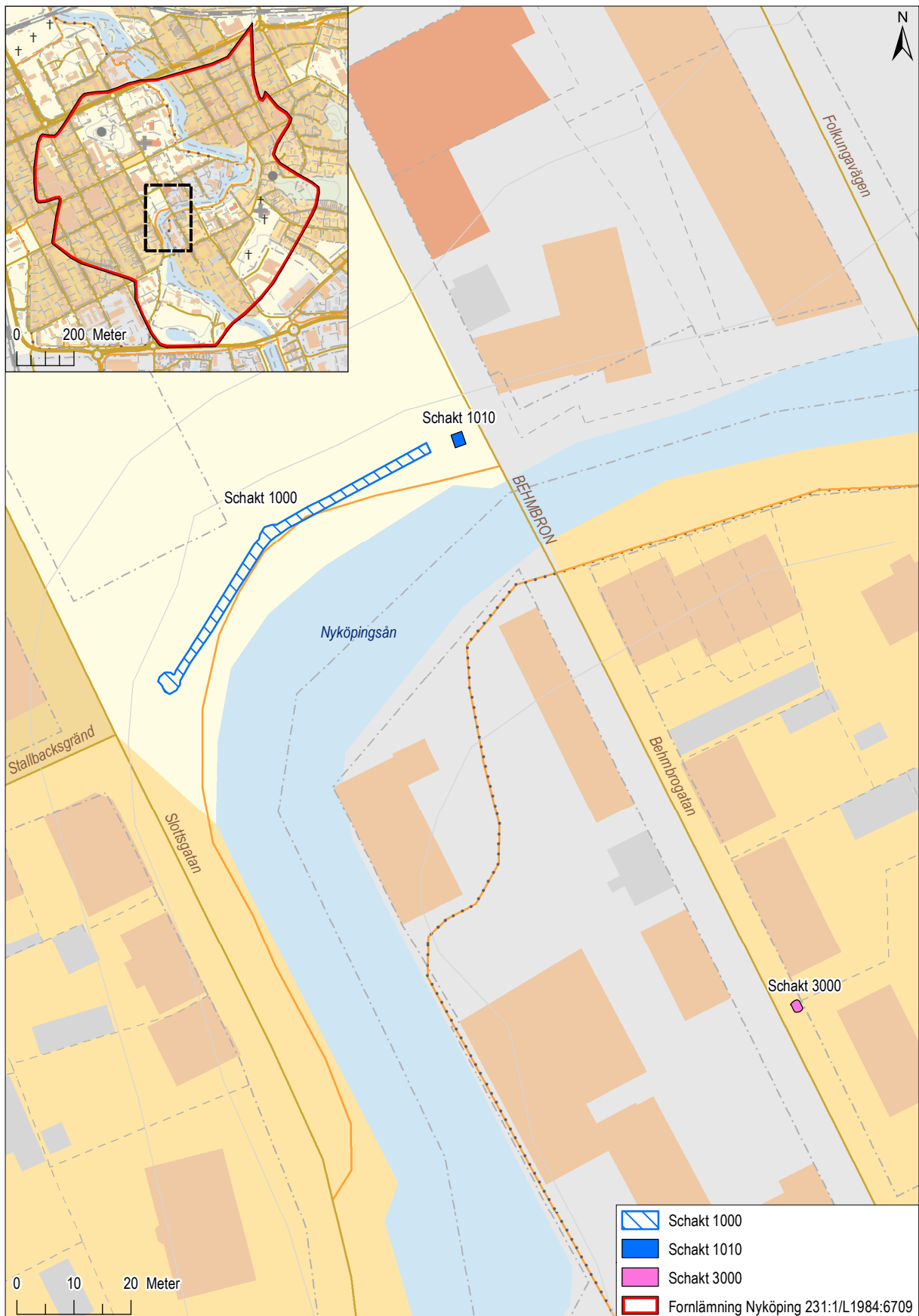
Det berörda området för schaktningsövervakningen ligger strax sydost om fastigheterna Åkroken 3 och Åkroken 4, där omfattande arkeologiska undersökningar genomfördes under 2010 respektive 2011.

Syftet med den arkeologiska undersökningen i form av schaktningsövervakning var att övervaka arbetsföretaget, dokumentera de berörda delarna av fornlämningen samt att tillvarata fynd.

Schaktet för den nya avloppsledningen (schakt 1000) var 64 meter långt, mellan 1,4–1,8 meter brett och 1,5 meters djupt (figur 5). Till ärendet, inom ytan vid strandpromenaden, tillkom också under arbetets gång ett mindre grundare schakt (schakt 1010) som var 2,3 x 2 meter stort och 0,9 meter djupt. Den tillagda ytan schaktningsövervakades med anledning av att ett fundament för en staty skulle placeras strax väster om Behmbron. Ytterligare ett mindre schakt (schakt 3000) strax söder om Behmbron vid Behmbrogatan kompletterades till ärendet. Ingreppet skedde med anledning av ett vattenventilsbyte. Schaktet var 2 x 1,6 meter stort och 1,7 meter djupt.

Figur 4. Undersökningsområdet inom fornlämning Nyköping 231:1/L1984:6709 (urval) markerat på Fastighetskartan. Skala 1:10 000.

Figur 5. Undersökningsområdet med två schakt norr om Nyköpingsån samt ett tredje tilläggningschakt vid Behmbrogatan. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:1 000. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:20 000.

BAKGRUND OCH TIDIGARE UNDERSÖKNINGAR

Det berörda området för schaktningsövervakningen ligger strax sydost om fastigheterna Åkroken 3 och Åkroken 4, där omfattande arkeologiska undersökningar genomfördes under 2010 respektive 2011 (figur 6). De arkeologiska lämningarna sträckte sig över en period av närmare 1500 år, mellan 250 e.Kr. till 1650-tal. Tillsammans utgjorde undersökningsområdena en yta av 1 880 m² (1180 m³). Inom ytan fanns lämningar från sju medeltida tomter och ett stort antal lämningar från byggnader undersöktes, varav det äldsta utgjordes av två båthus från vendeltid respektive vikingatid.

Under 1100-talet och mot mitten av 1200-talet fanns på tomterna bostadshus, ekonomibyggnader och ett minde antal hantverkshus, samt en gata som följde åns riktning från omkring 1125 (Nordström 2016:8). Under 1100-talet var Nyköpings ån emellertid betydligt bredare än idag och i kvarteret Åkroken stod vattenlinjen i höjd med 3-meterskurvan över havet.

Under senare delen av 1200-talet uppfördes magasin, förråd och båthus ned mot ån, som nyttjades som hamnområde samtidigt som det inom den nordöstra delen av ytan kom att anläggas ett torg. Under mitten av 1200-talet fins också en trälagd kaj längs med ån (Nordström m.fl. 2016:189).

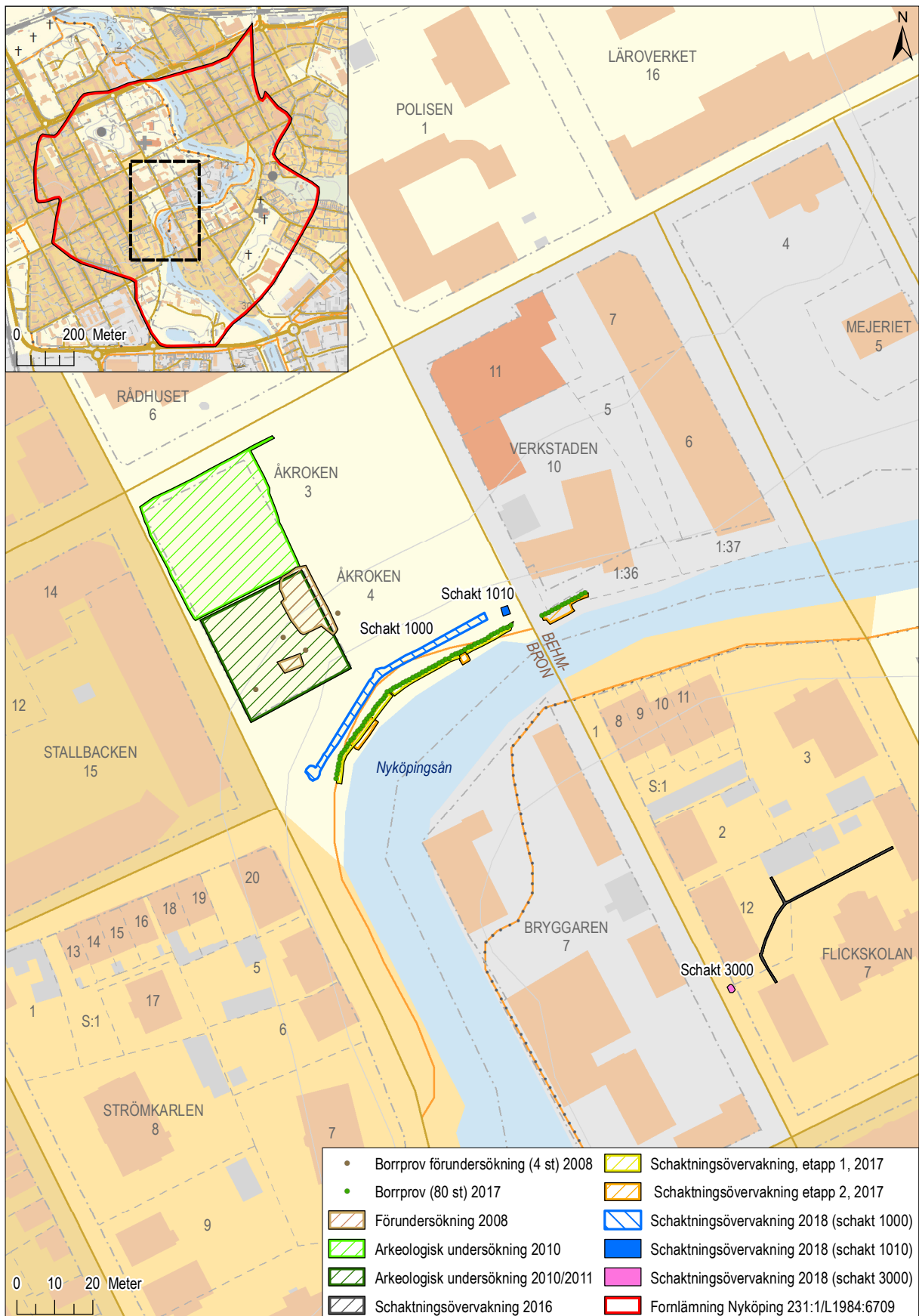
Från slutet av 1400-tal till 1500-tal skedde en omstrukturering och en ny bebyggelse med stenhuskällare, som nu nyttjades som bostäder etableras ned mot ån och var i bruk minst fram till mitten av 1600-tal. Fyndmaterial mellan 1050–1650 dominerades av keramik, följt av järn och organiskt material.

Mindre omfattande undersökningar i området Ett antal förundersökningar och schaktningsövervakningar har också utförts i anslutning till Nyköpingsåns strandskoning. Sörmlands museum genomförde under 2006 provborrningar med skruvborr i kombination av kart- och arkivstudier,

inför de kommande undersökningarna inom kvarteret Åkroken. Vid denna provborrning visade det sig att det finns djupt liggande kulturlager i relativ närhet till strandskoningen (Pettersson 2007, bilaga 7 och bilaga 11 borrpunkt 7, 10 och 13). Sörmlands museum utförde också en förundersökning under 2008 av kvarteret Åkroken 3 (Gustafsson, & Pettersson 2009). Riksantikvarieämbetet utförde förundersökningen av Åkroken 4 under 2010. Förundersökningen inbegrep schaktningsarbeten som också kompletterades med fyra stycken borrkärnor (Beronius Jörpeland 2010).

Arkeologiska undersökningar i form av schaktningsövervakningar har också utförts av Arkeologikon-sult under 2016 och 2017. 2016 grävdes två provgropar strax väster om Behmbron, där påträffades utfyllnadslager med fynd från 1700–1900-tal (Gustafsson 2016). Vid undersökningen 2017 borrades stagrör längs med strandskoningen norr om ån. Vid schaktningen i samband med detta arbete påträffades arkeologiska lämningar såsom utfyllnadslager, raseringslager, träkonstruktioner och rester av den äldre strandskoningen. Fyndmaterialet sträckte sig från slutet av 1500-tal och fram till 1900-tal (Flood 2018).

I anslutning till det kompletterande schaktet (3000) söder om Behmbron vid Behmbrogatan genomfördes en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning under 2016 (Gustafsson Gillbrand 2016). Schaktet var 62 meter långt och 0,5 meter brett (se figur 6.) I schakten påträffades bland annat murar av tegel och natursten. Konstruktionerna kunde konstateras utgöra den nordvästra lånhusväggen och den norra korsarmen tillhörande den förutvarande Franciskanerkonventets kyrka som grundlades under 1280-tal. 1720 uppfördes emellertid ett bostadshus på platsen (Flickskolan 12–1), idag kallad rektorsbostaden. Numera inhyser byggnaden Nyköpings folkhögskola.

Figur 6. Tidigare undersökning i anslutning till schaktet söder om Behmbron vid Behmbrogatan. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:1 500. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:20 000.

UTFÖRANDE

Den arkeologiska schaktningsövervakningen genomfördes under perioden 5–12 november. Till schaktningsarbetet användes en bandburen grävmaskin. Samtliga inmätningar gjordes med en GPS.

Schaktningsarbetet med att frilägga den befintliga avloppsledningen påbörjades i den västra delen av strandpromenaden mot Slottsgatan till. Avloppsledningen var emellertid fortfarande i bruk när markarbetet utfördes, av den orsaken att upptagningsområdet omfattade flera kvarter norr om Nyköpingsån. Eftersom ytan under cementavloppsledningen inte kunde blottläggas och undersökas arkeologiskt förrän avloppsledningen var spolad och tömd, grävdes efter samråd med länsstyrelsen, provgropar vid sidan om och under ledningen när den fortfarande var intakt och i bruk (figur 7).

Provgroparna var cirka 0,3 x 0,15 meter stora och grävdes med omkring 1,5 meters mellanrum på vardera sidor om den blottlagda avloppsledningen på 1,5 meter djup (figur 8). Groparna grävdes 0,1 meter djupt och placerades utefter hela schaktsträckan. Längs med dessa avsnitt undersöktes schaktet följaktligen ned till ett djup av 1,6 meter under dagens marknivå.

Schakt söder om Behmbron (3000) grävdes emellertid till ett djup av 1,7 meter.

Fynd och benmaterial kom endast att samlas in från schakt 3000, eftersom övriga schakt enbart innehöll moderna fyllnadsmassor från 1900-tal.

Analys

Osteologisk analys

Vid schaktningsarbetet söder om Behmbron (3000) påträffades skelettdelar av människa. Skelettdelarna var inte anatomisk placerade i sitt ursprungliga läge. En mindre översiktlig osteologisk analys genomfördes emellertid på materialet (bilaga 3). Analysen innebär bedömning av ålder, benslag, sida och eventuella skador. Benmaterialet planeras att återföras till platsen för att förvaras på Nyköpings folkhögskola. I äldre källarutrymme förvaras där sedan tidigare lösfynd som påträffats i området.

Figur 7. Frilagd avloppsledning, mot botten syns med den äldre nedgrävningskanten tydligt mot den gul/bruna sanden som använts för att återfylla schaktet. Foto från öster.

Figur 8. Schakt 1000 med ytan under avloppsledningen synlig vid underökningen av provgropar. Foto från öster.

Figur 9. Västra delen av schakt 1000 med avloppsledning och brunn. Foto från öst.

Figur 10. Åröken från väster med schaktområde och Behmbron i bakgrunden. Foto från väster.

RESULTAT

Schakt 1000 (avloppsledning)

Resultatet av schaktningsövervakning vid friläggandet av den befintliga avloppsledningen (figur 11), visade att den äldre nedgrävningen i plan var mycket bredare än måttet för det aktuella schaktet (1,4–1,8 meter). Först vid omkring 1,25 meter djup framträdde den äldre nedgrävningen, men även vid detta djup var den äldre nedgrävningen åtminstone 1,6 meter bred. Större delen av det aktuella markarbetet kom därmed att skära genom ett redan befintligt schakt samt moderna nedgrävningar med utfyllnadsmassor från 1900-tal.

I den östra delen av schaktet framträdde tydligt en sentida nedgrävning/avbaning med grå silt och delar av asfalt (2002) ned till som mest 1 meter djup. I den allra östligaste delen av schaktet utgjordes återfyllningen vid 1,1 m djup av ren gul sand. Detta gjorde det enklare att se nedgrävningskanten mot botten som vid omkring 1,4 meter djup endast var grävd med en bredd av 0,6 meter.

I den västra delen av schaktet förekom ett humöst siltigt återfyllningsmaterial med tegel, kantiga och rundade stenar ned till ett djup av 0,9 meter. Därefter vidtog ren gul sand ned till schaktnivå.

Utfyllnadsmassor och raseringslager som tillkommit innan avloppsledningen grävdes ned påträffas först vid omkring 1 meter djup under dagens marknivå (1003 och 1004) (figur 12). I den västra delen av schaktet påträffades emellertid utfyllnadsmassor som inte hade påverkats av avloppsledningen. Vid omkring 0,8 meter djup påträffades ett större stenmaterial (1001:1–2). Dessa stenar var täckta av ett 0,05 meter tjockt grått grusigt raseringslager med murbruk (1002). Vid påbörjad undersökning verkade stenarna ingå i en konstruktion tillsammans med murbruk. Emellertid hade stenarna blott använts för att lägga igen en äldre dagvattenbrunn (brunglaserad keramik) som tagits ur bruk.

Figur 11. Schakt 1000 med frilagd avloppsledning i väster, raseringslager med stora stenar i förgrunden. Foto från väster.

Utfyllnadslager 1003

Utfyllnadslagret sträckte sig längs med större delen av schaktsträckan (53 meter). Lagret tunnade ut mot väster och förekom inte i den allra västligaste delen av schaktet. Lagret innehöll brun siltig sand med småsten, tegelkross, buteljglas, tegel, vitglaserat kakel och enstaka djurben (slaktavfall nöt, får/get). Lagret hade tillkommit under 1900-tal och innehöll inga fynd av arkeologisk betydelse.

Figur 12. Schakt 1000 och 1010 med nutida omrörda schaktmassor och utfyllnadslager/raseringslager. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:350. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:2500.

Raseringslager 1004

Utfyllnadslager med blandade raseringsmaterial. Lagret påträffades längs med en sträcka av 13 meter i schaktets allra västligaste del. Materialet utgjordes av gul/beige sandigt grus kraftigt bemängt med tegel och murbruk. Lagret innehöll också järnskrot, spik, buteljglas, tegelsten, taktegel och vitglaserat kakelfragment. Lagret innehöll emellertid inga fynd av arkeologisk betydelse. Raseringsmassorna överlagrades av utfyllnadslager 1003.

Schakt 1010 (strax väster om Behmbron)

Schaktet uppmätte 2,3 x 2 meter och var som mest 0,9 meter djupt (figur 12). Inget av antikvariskt intresse påträffades, då ytan bestod av omrörd nutida schaktmassor med sand och grus.

Schakt 3000 (söder om Nyköpingsån)

Omkring 100 meter söder om Behmbron längs med Behmbrogatan, kompletterades ärendet med ett mindre schakt för byte av en vattenventil (figur 13 och 14). Schaktet gick igenom en äldre nedgrävning till ett vattenrör och var 2 x 1,6 meter stort och 1,7 meter djupt. I den norra och södra delen av detta schakt tangerades emellertid kulturlagerlämningar, då det äldre schaktets längdriktning endast var omkring 1,5 meter. Det äldre schaktet var dock djupare än 1,7 meter. Endast delar av kulturlagret berördes således vid aktuell schaktningsövervakning.

Raseringslager 3001

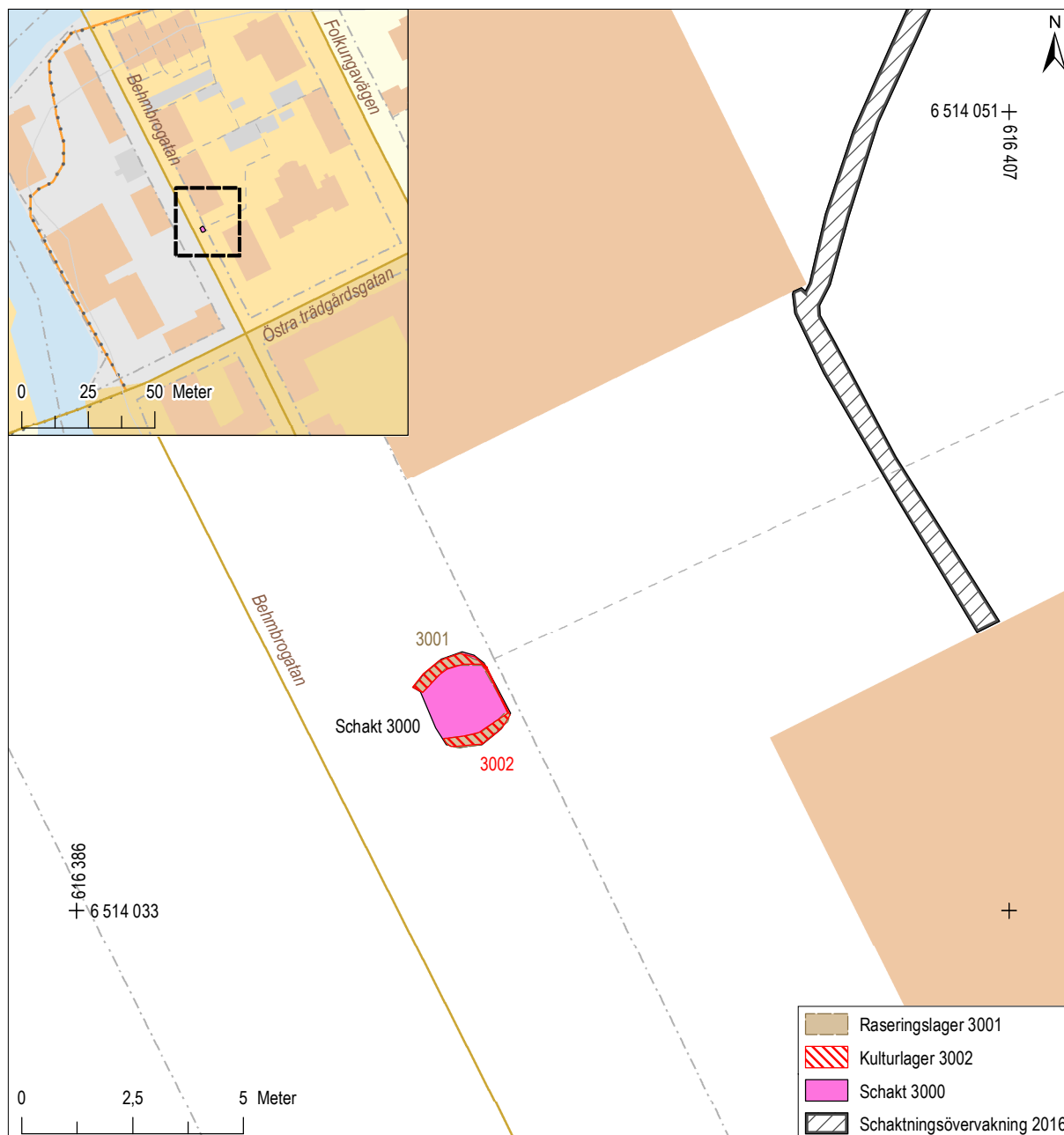
Ett omfattande raseringslager fanns bevarat på ömsom sidor om den äldre nedgrävningen till den befintliga vattenledningen, närmare 0,25 meter på vardera sida. Raseringslagret var 1 meter tjockt och innehöll tegelkross, tegelstenar, murbruk och hade inslag av kolbitar.

Kulturlager 3002

Under raseringslagret framkom ett grått siltigt kulturlager på sidorna om den äldre nedgrävningen för vattenledningen. Lagret var tjockare än 0,3 meter och fortsatte djupare än aktuella schaktnivå på 1,7

Figur 13. Schakt 3000 med raseringslager av tegel och murbruk (3001) och underliggande grått siltigt kulturlager med skelettdelar (3002). Foto från söder.

Figur 14. Schakt 3000 med raseringslager (3001) och kulturlager (3002). Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:150. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:2 500.

meter. Lagret innehöll en mindre mängd omrörda skelettdelar av människa, vilka samlades in för en översiktlig bedömning. Sannolikt härrör dessa kvarlevor från söndergrävda gravar tillhörande Franciskanerkonventets kyrka.

Den osteologiska analysen visade att benmaterialet innehöll delar från minst två vuxna och ett äldre barn mellan 10–14 år (bilaga 3). Eventuellt kan det vara fråga om rester från ytterligare flera vuxna individer. Sammantaget påträffades nio skelettdelar. Bland de vuxna individerna påträffades delar från foten, revben, skulderblad och nyckelben medan en underarm samt ett revben tillhörde barnet.

AVSLUTANDE KOMMENTARER

Utifrån resultaten av schaktningsövervakningen kan det konstateras att området närmast strandpromenaden norr om Nyköpingsån åtminstone ned till ett djup av 1,6 meter utgörs av påförda utfyllnadslager och raseringslager från 1900-tal. Sannolikt har lagren tillkommit i samband med byggnationen av den nuvarande strandskoningen men också genom senare markarbeten såsom avloppsledningar samt utjämnande åtgärder av marken ned mot Nyköpingsån.

Söder om Behmbrom däremot, i anslutning till de lämningar av det medeltida Franciskanerkonvent som tidigare stått på den plats som idag inhyser Nyköpings folkhögskola, kan rester av skelettmaterial från gravar förväntas vid ett djup av omkring 1,4 meter. Eventuellt kan även orörda skelettgravar förekomma.

Figur 15. Schaktning vid Behmbrogatan pågår (schakt 3000). Foto från söder.

REFERENSER

- BERONIUS JÖRPELAND, L. 2010. *Medeltida kultur-lager vid åbrinken*. Södermanland, Nyköpings socken, Kvarteret Åkroken 4, RAÄ 231. Arkeologisk förundersökning. Riksantikvarieämbetet. UV Mitt rapport 2010:35.
- FLOOD, A. 2018. *Åkroken i Nyköping*. En arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning vid Nyköping 231:1 inom fastigheterna Väster 1:1 och 1:36, Nyköpings Kommun och socken, Södermanlands län. Rapporter från Arkeologikonsult 2018:3087.
- GUSTAFSSON, GILLBRAND, P. 2017. *Fornlämning 231:1, Flickskolan 7 & 12, Nyköpings socken & kommun, Södermanlands län. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning*. Sörmlands Arkeologi AB;2017:01.
- GUSTAFSSON, P. & PETTERSSON, B. 2009. *Kvarteret Åkroken*. Medeltid & nyare tid. Fornlämning Nyköping 231:1, Åkroken 3, Nikolai socken, Nyköpings kommun, Södermanlands län. Arkeologisk förundersökning. Sörmlands museum. Arkeologiska meddelanden 2009:02.
- GUSTAFSSON, S. 2016. *Kvarteret Åkroken*. En arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i fornlämning Nyköping 231:1 inom fastigheten Väster 1:1 i Nyköpings socken och Kommun, Södermanland. Rapporter från Arkeologikonsult 2016:3018.
- NORDSTRÖM, A, & K, LINDEBLAD 2016. *Båthus, stadsgårdar och stadsliv i Nyköping 650–1700*. Arkeologisk undersökning, Södermanland, Nyköpings stad och kommun, kvarteret Åkroken 3 och 4, Nyköping 231:1. Arkeologerna, Statens historiska museer. Rapport 2016:77.
- PETTERSSON, B. 2006. Hamnbron. Nyare tid. Arkeologisk förundersökning. RAÄ 231, Stadsäga 1:18, Nikolai socken, Nyköpings kommun, Södermanlands län. Sörmlands museum. Arkeologiska meddelanden 2006:05.
- PETTERSSON, B. 2007. *Arkivrapport. Delrapport 1*. Förenklad rapport rörande arkeologisk förstudie inom kvarteret Åkroken, Verkstaden, Mejeriet och Nyköpingsbruk, fornlämning 231:1, Nikolai socken, Nyköpings kommun, Södermanlands län. Sörmlands museum.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Arkeologikonsult projektnr:	3226
Länsstyrelsens diariernr:	431-6579-2018
Beslutsdatum:	2018-10-22
Uppdragsnr:	201800977
Uppdragsgivare:	Nyköpings kommun
Arbetsföretag:	Thunman Entreprenad AB
Typ av undersökning:	Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Utförandetid fältarbete:	5 november–12 november 2018
Län:	Södermanland
Socken:	Nyköpings socken
Kommun:	Nyköpings kommun
Fastigheter:	Väster 1:1 och Öster 1:1
Fornlämning, FMIS:	Nyköping 231:1
Fornlämning, KMR:	L1984:6709 Stadslager
Koordinatsystem:	SWREF99 TM
Höjdsystem:	RH2000
Projektledare och arkeolog:	Agneta Flood
Rapportansvarig:	Agneta Flood
Osteologisk analys:	Agneta Flood
Planer och layout:	Ida Söderström
Kvalitetssäkring:	Johan Blidmo
Fynd:	Efter rapportens godkännande överlämnas fyndmaterialet till Nyköpings Folksskola.

Fornminnesregistret (FMIS) har i början av 2019 ersatts av Kulturmiljöregistret (KMR). I denna rapport hänvisas till både RAÄ-nr i FMIS och lämnings-nr i KMR.

BILAGA 1. SCHAKT- OCH ANLÄGGNINGSTABELL

Anl-nr	Längd (m)	Bredd (m)	Djup/tjocklek (m)	Objekt	Innehåll	Kommentar
1000	64	1,4–1,8	1,5	Schakt utan indikation.	1002, 1003, 1004.	-
1010	2,3	2	0,9	Schakt utan indikation.	-	-
2000	>4	1,5	1	Störning, nedgrävning.	-	Påkopplat avlopp, plaströr.
2001	>4,5	1,2	0,7	Störning, nedgrävning.	-	Dagvattenrör, cementrör.
2002	28	>1	1	Störning, nedgrävning.	Grå silt med asfalt.	Markarbete/utfyllnad.
2003	2,4	1,4	-	Störning, nedgrävning.	-	Igenläggning av brunn. Ej undersökt i botten.
1001:1	0,8	0,7	0,35	Sten.	-	Sten (i 1003) för att försegla äldre keramiskt brunnsrör.
1001:2	0,7	0,45	0,17	Sten.	-	Sten (i 1003) för att försegla äldre keramiskt brunnsrör.
1002	1,8	1,1	0,05	Raseringslager.	Brun silt med tegel, murbruk, samt rundade och kantiga stenar.	Överlagrar 1004.
1003	53	>1,8	>0,4	Utfyllnadslager.	Brun siltig sand med småsten, tegelkross, buteljglas, tegel, vitlaserat kakel, enstaka djurben (slaktavfall nöt, får/get).	-
1004	13	>1,5	>0,1	Raseringslager.	Gul/beige sandigt grus med mycket tegel och murbruk, järnskrot, buteljglas, tegelsten, taktegel, vitlaserat kakelfragment.	-
3000	2	1,6	1,7	Schakt med indikation.	3001, 3002.	I återfyllningsmassor ett mynt från 1840.
3001	1,4	0,25	1	Raseringslager.	Tegelkross, tegelstenar, murbruk, kol, trefotsgräta.	Rester av raserad konstruktion (mur?).
3002	1,4	0,25	0,3	Kulturlager.	Grå fläckig silt som innehåller skelettdelar från människa.	-

BILAGA 2. FYNDTABELL

Fynd-nr	Vikt (g)	Antal	Material	Föremål	Beskrivning	Kommentar
3000:1	4,6	1	Koppar	Mynt.	1/3 Skilling Banko 1840	Återfyllning i VA-nedgrävning.
3001:2	8,9	1	Keramik	Trefotsgryta av rödgods.	Handtag	I raseringslager med tegel.
3002:3	92,7	9	Ben	-	-	Omrödra skelettdelar av människa.

BILAGA 3. OSTEOLOGI

Ålder (år)	Benslag	Antal	Sida	Del	MNI	Kommentar
18+	Mellanfotsben nr:1	1	Vänster	Hel.	1	-
18+	Mellanfotsben nr:1	1	Höger	Bas med ledyta.	1	Olika form och storlek (två individer).
18+	Mellanfotsben nr:3	1	Höger	-	-	-
18+	Revben	2	Höger/vänster	-	-	En kraftig och en gracil (två individer?).
18+	Nyckelben	1	Vänster	-	-	-
18+	Skulderblad	1	Vänster	-	-	-
10-14	Revben	1	Höger/vänster	-	-	-
10-14	Strålben	1	Höger	Proximal + halv diafys.	1	-
Summa:		9			3	

Rapporter från Arkeologikonsult 2019:3226